

اخبار

۸۰ درصد درآمدهای مالیاتی با انحلال سازمان امور مالیاتی هم محقق می شود

عضو هیات علمی دانشکده اقتصاد دانشگاه امام صادق (ع) گفت: «اگر شما سازمان امور مالیاتی را هم تعطیل کنید تقریباً ۸۰ یا ۹۰ درصد درآمد مالیاتی دولت محقق خواهد شد، چون مربوط به مالیات حقوق و دستمزد و مودیان بزرگ و ... است که پیچیدگی خاصی ندارد و این همه خدم و حشم مالیاتی نمی خواهد.» به گزارش فارس، محمدجواد شریفزاده، عضو هیات علمی دانشکده اقتصاد دانشگاه امام صادق (ع) در جلسه نقد و بررسی لایحه بودجه ۱۴۰۰ که با همت واحد جهاد اقتصادی بسیج دانشجویی دانشگاه امام صادق (ع) و به صورت مجازی برگزار شد، درباره میزان کسری بودجه سال آینده گفت: «بودجه سال ۱۴۰۰ در خوشبینانه‌ترین حالت ۳۰۰ تا ۴۰۰ هزار میلیارد تومان کسری دارد و اگر یک مقداری بدبینانه‌تر نگاه کنیم تا ۵۰۰ هزار میلیارد تومان کسری را می‌توان برآورد کرد.»

وی افزود: «اگر ما در سطح حکمرانی بازار سرمایه و بازار بدهی خوبی داشتیم می‌توانستیم با استقراض از اینها کسری بودجه را تامین کنیم، ولی بنده به‌شدت نگرانم، چرا که متأسفانه حکمرانی درستی نداریم. نگرانی بنده از لحاظ پایداری بدهی‌های دولت نیست، چرا که بدهی‌های دولت در ایران عدد کمی است و خیلی نگرانی از این بابت نداریم، نگرانی بنده بیشتر بابت بحث نرخ بهره، پایه پولی و نقدینگی است. اگر بخواهیم این حجم از پول را فقط استقراض کنیم از بازار بدهی یا نرخ‌های بهره به‌شدت افزایش پیدا می‌کند که آثار رکودی خواهد داشت یا مجبوریم از پایه پولی منابع را تامین کنیم که آثار تورمی دارد و باعث رشد شدید نقدینگی و پول خواهد شد.»

عضو هیات علمی دانشگاه امام صادق (ع) با ابراز نگرانی شدید درباره اینکه اجرای بودجه ۱۴۰۰ باعث خروج اقتصاد کشور از رکود تورمی نمی‌شود، بلکه باعث تشدید رکود یا تشدید تورم در کشور خواهد شد، اظهار داشت: «البته راهکارهایی برای حل این مشکلات وجود دارد، فقط اینکه این مساله در سطح نهادی نیست، یعنی این نیست که ما در قانون یک چیزی اضافه کنیم، مساله حل می‌شود. اجرای بودجه بسیار پیچیدگی دارد و مهارت بسیار زیادی می‌خواهد که سال بعد ما می‌توانیم بودجه را خوب مدیریت کنیم. ما یک سیاست مالی انبساطی در این بودجه داریم که به‌نظر نقطه قوت است و می‌تواند موجب تشویق رونق شود و اما نقطه ضعف بودجه بحث کسری بودجه شدید است که با ممکن است باعث افزایش احتمال نرخ‌های بهره و تشدید رکود شود یا از آن طرف تورم‌های بالا را رقم بزند.»

شریفزاده در پاسخ به این سوال که چرا علی‌رغم اهمیت فراوان مبارزه با فرار مالیاتی در شرایط فعلی کشور، دولت اقدامی در این راستا انجام نمی‌دهد، گفت: «این موضوع تا حد زیادی با اقتصاد سیاسی پیچیده ما ربط دارد. ذی‌نفعان فرار مالیاتی یا ضعف نظام مالیاتی و همه‌آنهايي که امیدوارند نظام مالیاتی ضعیف باشد و مالیات کمتری بدهند، همه اینها می‌خواهند کسی سراغ‌شان نیاید. سازمان امور مالیاتی مجموعه‌ای از کارمندان دولت هستند که آنها هم بالاخره دوست دارند که کار کمتری انجام بدهند و عموماً سازمان‌ها این‌طوری هستند.»

وی ادامه داد: «تقریباً ۸۰-۹۰ درصد درآمد مالیاتی دولت این‌طور است که اگر شما سازمان امور مالیاتی را هم تعطیل کنید محقق خواهد شد، چون مربوط به مالیات حقوق و دستمزد و مودیان بزرگ و ... است که پیچیدگی خاصی ندارد و این همه خدم و حشم مالیاتی نمی‌خواهد. حقیقتاً انگیزه‌ای برای جلوگیری از فرار مالیاتی وجود ندارد، ضمن اینکه کار ساده‌ای نیست. آنهايي که فرار مالیاتی می‌کنند هم افراد باهوشی هستند ولایی دارند و پیگیری می‌کنند و آدم می‌خرند.» عضو هیات علمی دانشگاه امام صادق (ع) با تاکید بر اینکه باید جلوی فرار مالیاتی را با روش‌های سیستمی گرفت، اظهار داشت: «فرآیند تصویب و اجرای مالیات بر عایدی سرمایه (CGT) زمان زیادی خواهد گرفت و به‌نظر نمی‌رسد که در سال اول درآمد چندانی ایجاد کند. ضمن اینکه مالیات بر عایدی سرمایه منطق مالیاتی اش کسب درآمد نیست و عمدتاً تنظیم بازارها و جلوگیری از سفته‌بازی است.»

جزئیات آزاد شدن واردات خودرو

آخرین مصوبات کمیسیون تلفیق بودجه نشان می‌دهد واردات رسمی خودرو از مناطق آزاد به سرزمین اصلی مجاز خواهد شد. به گزارش تسنیم، نگاهی به مصوبه کمیسیون تلفیق لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ درباره میزان تعرفه تعویض پلاک خودروها نشان می‌دهد تعرفه واگذاری و تعویض پلاک خودرو برای خودروهای با قیمت تا ۲۰۰ میلیون تومان، ۲۰۰ هزار تومان و برای خودروهای بالای ۲۰۰ میلیون تومان هم ۳۰۰ هزار تومان تعیین شد که صددرصد مابه‌التفاوت درآمد حاصله به نیروی انتظامی اختصاص می‌یابد، همچنین تعیین قیمت خودرو بر مبنای فهرست بهای اعلامی سازمان امور مالیاتی است. از سوی دیگر، دولت به‌منظور تنظیم بازار خودروهای وارداتی مکلف شد، ضمن شناسایی خودروهای خارجی غیرآمریکایی موجود در مناطق آزاد با اخذ حقوق گمرکی و سود بازرگانی متناسب با معیارهای مشخص شده، ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ این قانون نسبت به ثبت سفارش و اجازه واردات خودروهای غیرآمریکایی موجود در مناطق آزاد تجاری و صنعتی اقدام کند. همچنین نرخ سود بازرگانی در تناسب با نوع خودرو و سال ساخت باید به گونه‌ای تنظیم شود که در مقایسه با قیمت‌های کف بازار، منجر به سود غیرمتعارف بیش از ۲۰ درصد برای واردکنندگان نشده و در صورت مشاهده روند فرایند تفاوت میان قیمت‌های کف بازار و واردات، دولت می‌تواند نسبت به تجدیدنظر در نرخ سود بازرگانی اقدام کند. واردات خودروهای موضوع این تبصره برای سازمان‌های مناطق آزاد تجاری و صنعتی و شرکت‌های تابعه آنها و دستگاه‌های موضوع ماده ۹ قانون مدیریت خدمات کشوری و نهادهای عمومی غیردولتی و شرکت‌های تابعه آنها و همچنین واردات هرگونه خودرو در سال ۱۴۰۰ به مناطق آزاد تجاری و صنعتی ممنوع است. چندی قبل نیز اعلام شد که نرخ حقوق ورودی خودرو نسبت به وضعیت فعلی کاهش قابل ملاحظه‌ای خواهد داشت و این موضوع مقدمه‌ای برای واردات خودرو است.

مهدی عبداللّهی

روزنامه‌نگار

پس از فراگیرشدن کارت‌های عابر بانک میان مردم و استفاده عموم افراد از این کارت‌ها، نظام بانکی کشور به فکر تسریع در امور بانکی و چرخه اقتصادی مبادلات گرفت. از این روز در سال ۱۳۷۶ تعداد ۶۰۰ دستگاه پوز (POS) با همان کارتخوان توسط یکی از بانک‌های کشور مورد استفاده قرار گرفت. با ورود شبکه شاپرک به سیستم بانکداری ایران در سال ۱۳۹۰، دستگاه‌های POS در کشور به یکباره رشد چشمگیری به خود گرفته و تا پایان آذرماه سال جاری این تعداد به حدود ۹/۵ میلیون دستگاه رسیده است. طبیعی است که وجود زیرساخت‌های مناسب صنعت پرداخت برای افزایش کارایی موسسات مالی و بازارهای مالی، جلب اعتماد مصرف کنندگان و تسهیل تعاملات اقتصادی و تجارت کالاها و خدمات ضروری است. نقش دستگاه‌های POS در مبادلات تجاری این روزها به قدری مهم شده که این تعبیر وجود دارد که سیستم پرداخت یک کشور همان نقشی را در بازارهای حقیقی و مالی بازی می‌کند که سیستم خون‌رسانی در بدن انسان دارد. اما از دیگر سونیز وجود سامانه‌های پرداخت برای یک شفافیت در اقتصاد به سان یک معجزه هستند، چرا که امروزه در سطح جهان صندوق‌های فروش مکانیزه که به عنوان یک منبع قابل استناد برای مراجع مختلف مرتبط با فروش و درآمد عمل می‌کنند، بخش مهم و تأثیرگذار هر صندوق مکانیزه مبادی پرداختی آن یعنی دستگاه POS است. دستگاه‌های POS قادرند به‌صورت خودکار به انواع سخت‌افزارها و نرم‌افزارهای فروشگاهی متصل شوند. ترازوهای دیجیتال داده‌های خود را مستقیم به صندوق واز صندوق به کارتخوان سیار منتقل کنند و همچنین خروجی صندوق فروشگاه به‌صورت خودکار و کاملاً اتوماتیک قابل مقایسه با ورودی کارتخوان است. این اطلاعات برای فروشنده، صاحب فروشگاه و حتی اصناف زیرمجموعه و دولت (سازمان امور مالیاتی) قابل استناد است. از این منظر، یکسان بودن اطلاعات صندوق‌های مکانیزه فروش مجهز به کارتخوان بهترین نوع شفافیت مالی را ایجاد می‌کند، در کشور مانیز براساس قانونی که در بیست و یکم مهرماه سال ۱۳۹۸ تحت عنوان «قانون پایه‌های فروشگاه‌ی و سامانه مودیان» به تصویب مجلس رسیده، بحث محوری آن، تشکیل پرونده مالیاتی برای کلیه صاحبان کارتخوان یا دستگاه‌های POS است. اجرای کامل این قانون تنها راه جلوگیری از فرار مالیاتی در اصناف است که تعداد آن به‌همراه نهادهای خدماتی دولت بیش از ۴ میلیون واحد برآورد می‌شود. اما براساس آنچه در این گزارش می‌خوانید، تعداد دستگاه‌های POS در کشورنا حدود ۹/۵ میلیون دستگاه است که نه با میانگین جهانی آن و نه با تعداد اصناف و مشاغل فعال در کشور همخوانی دارد. به‌نظر می‌رسد سیاستگذار بدون برنامه و رویکرد خاصی اقدام به توزیع افراطی دستگاه‌های POS در کشور کرده که همین عامل به‌جای شفافیت، می‌تواند عامل فرار مالیاتی و هرچه غیرشفاف‌شدن اقتصاد ایران شود. استفاده از چندین دستگاه‌های POS در هر واحد صنفی امری که اغلب شهروندان در واحدهای صنفی مشاهده و ملاحظه کرده‌اند. بر این اساس وقت آن رسیده که در قوانین اعطای دستگاه‌های POS و همچنین تعداد آنها بازنگری جدی شود، وگرنه جلوگیری از فرار مالیاتی و ایجاد شفافیت در اقتصاد بیشتر شبیه به شوخی خواهد بود.

🔴 به اندازه ۲۵ کشور اروپایی کارتخوان داریم!

براساس آمارهایی که انجمن معاملات امن اروپا (EAST) و بانک مرکزی اروپا اخیراً منتشر کرده‌اند، در نیمه اول سال جاری تعداد دستگاه‌های POS در ۳۱ کشور اروپایی (عضو و خارج از اتحادیه) ۱۵ میلیون و ۱۶۸ هزار دستگاه بوده است. در بین این کشورها، انگلستان با ۲ میلیون و ۶۹۴ هزار دستگاه در رتبه اول، فرانسه با ۲ میلیون و ۵۹۲ هزار دستگاه در رتبه دوم، ایتالیا با ۲ میلیون و ۱۴ هزار دستگاه در رتبه سوم، اسپانیا با یک میلیون و ۹۴۱ هزار دستگاه در رتبه چهارم، ترکیه با یک میلیون و ۶۹۲ هزار و ۱۳۴ دستگاه در رتبه پنجم، لهستان با ۹۰۷ هزار دستگاه در رتبه ششم، آلمان با ۸۵۸ هزار دستگاه در رتبه هفتم، یونان با ۷۳۵ هزار دستگاه در رتبه هشتم، هلند با ۳۷۹ هزار دستگاه در رتبه نهم و پرتغال نیز با ۳۷۶ هزار دستگاه در رتبه دهم قرار دارند.

نکته قابل تأمل اینکه کشورهای آلمان و ترکیه دقیقاً در حالی که جمعیت‌شان به تعداد جمعیت کشورمان است اما در آلمان ۸۵۸ هزار دستگاه POS و در ترکیه یک میلیون و ۶۹۲ هزار دستگاه وجود دارد و این در حالی است که تعداد دستگاه‌های POS در ایران تقریباً نزدیک به ۹/۵ میلیون دستگاه یا به عبارتی ۱۱ برابر آلمان و ۵/۶ برابر ترکیه است. همچنین مقایسه داده‌های ارائه‌شده از سوی انجمن معاملات امن اروپا (EAST) و بانک مرکزی اروپا با آمارهای شاپرک در ایران نشان می‌دهد تعداد ۹ میلیون و ۴۸۰ هزار و ۴۵۱ دستگاه POS موجود در سیستم شاپرک ایران تقریباً با کل تعداد POSهای ۲۵ کشور اسپانیا، ترکیه، لهستان، آلمان، یونان، هلند، پرتغال، سوئیس، سوئد، رومانی، جمهوری چک، بلژیک، مجارستان، فنلاند، نروژ، دانمارک، اتریش، کرواسی، ایرلند، بلغارستان، لیتوانی، استونی، لتونی، اسلونی و قبرس برابری می‌کند که کل آنها در مجموع ۹ میلیون و ۴۷۰ هزار و ۱۳۴ دستگاه POS دارند.

🔴 برابر هند دستگاه POS داریم

براساس آمارهایی که بانک ذخیره هند (RBI) منتشر کرده تا پایان اکتبر ۲۰۲۰ تعداد دستگاه‌های POS هند به ۵ میلیون و ۳۹۴ هزار و ۱۷۷ دستگاه رسیده است که این تعداد در مقایسه با مدت مشابه اکتبر ۲۰۱۹ رشد ۳۰ درصدی را نشان می‌دهد. گرچه سرانه تعداد دستگاه‌های POS ارائه نشده اما تعداد نزدیک ۵/۴ میلیون دستگاه POS در هند با جمعیت یک میلیارد و ۲۵۳ میلیون نفری در حالی است که در کشورمان به ازای جمعیت ۸۲ میلیونی، نزدیک به ۹/۵ میلیون دستگاه POS صادر شده است. به‌عبارتی ایران با جمعیت ۸۴ میلیونی حدود ۱/۷ برابر هندی‌ها دستگاه POS دارد. گرچه توسعه زیرساخت‌های پرداخت امر قابل تقدیری در کشورمان است، اما مقایسه این اعداد و ارقام نشان می‌دهد سیستم مالی و بانکی کشور بدون رویکردهای تنظیمی به حال خود رها شده است.

🔴 سرانه کارتخوان در ایران ۱/۶ برابر چین

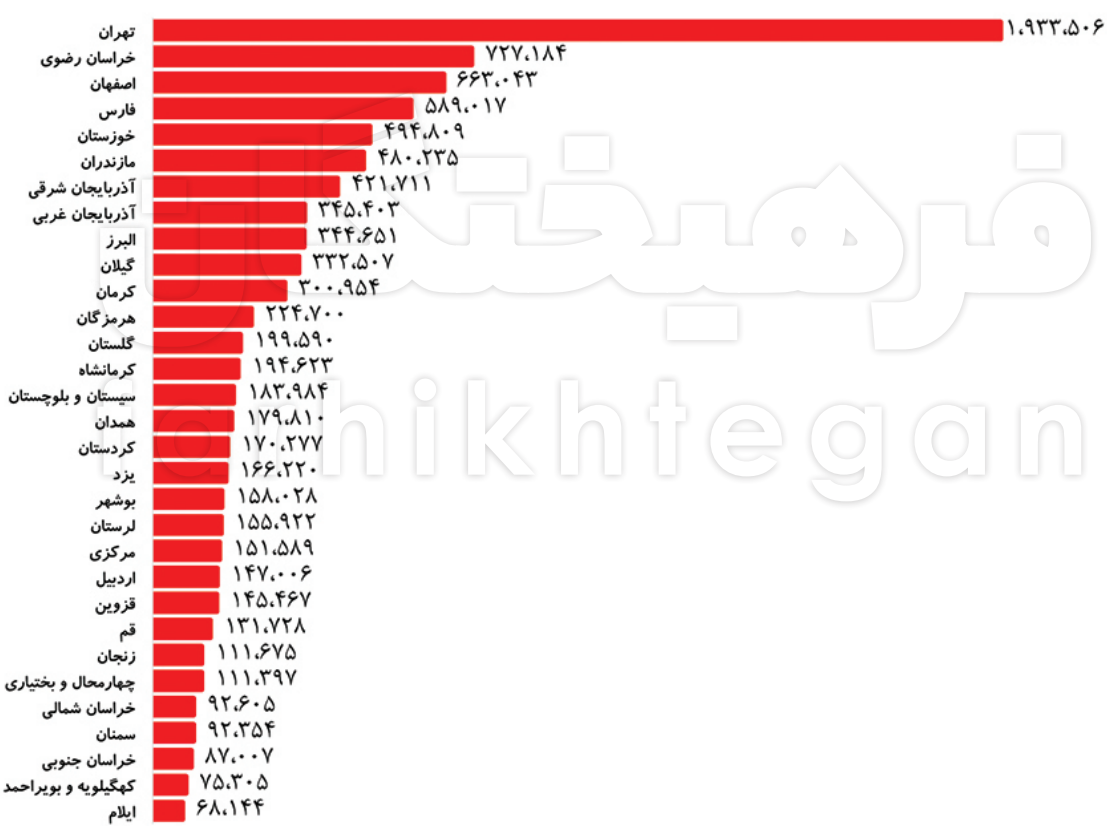
طبق آمارهای رسمی بانک مرکزی چین، از سال ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۸ تعداد پایه‌های POS در چین به‌طور میانگین هر ساله بیش از ۲ میلیون و ۸۰۰ هزار دستگاه افزایش یافته و از حدود ۱۰ میلیون و ۶۳ هزار در سال ۲۰۱۳ به ۳۴ میلیون و ۱۴۸ هزار دستگاه تا سال ۲۰۱۸، ۳۰ میلیون و ۸۹۲ هزار دستگاه تا پایان سال ۲۰۱۹ و به ۳۳ میلیون و ۳۱۲ هزار دستگاه تا نیمه اول سال ۲۰۲۰ رسیده است. لازم به ذکر است کاهش تعداد دستگاه‌های POS در سال ۲۰۱۹ به دلیل اشباع تدریجی بازار و تغییرات عمده سیاست‌های دولت و قطع برخی دسترسی‌ها بوده است. درحال حاضر

اقتصاد

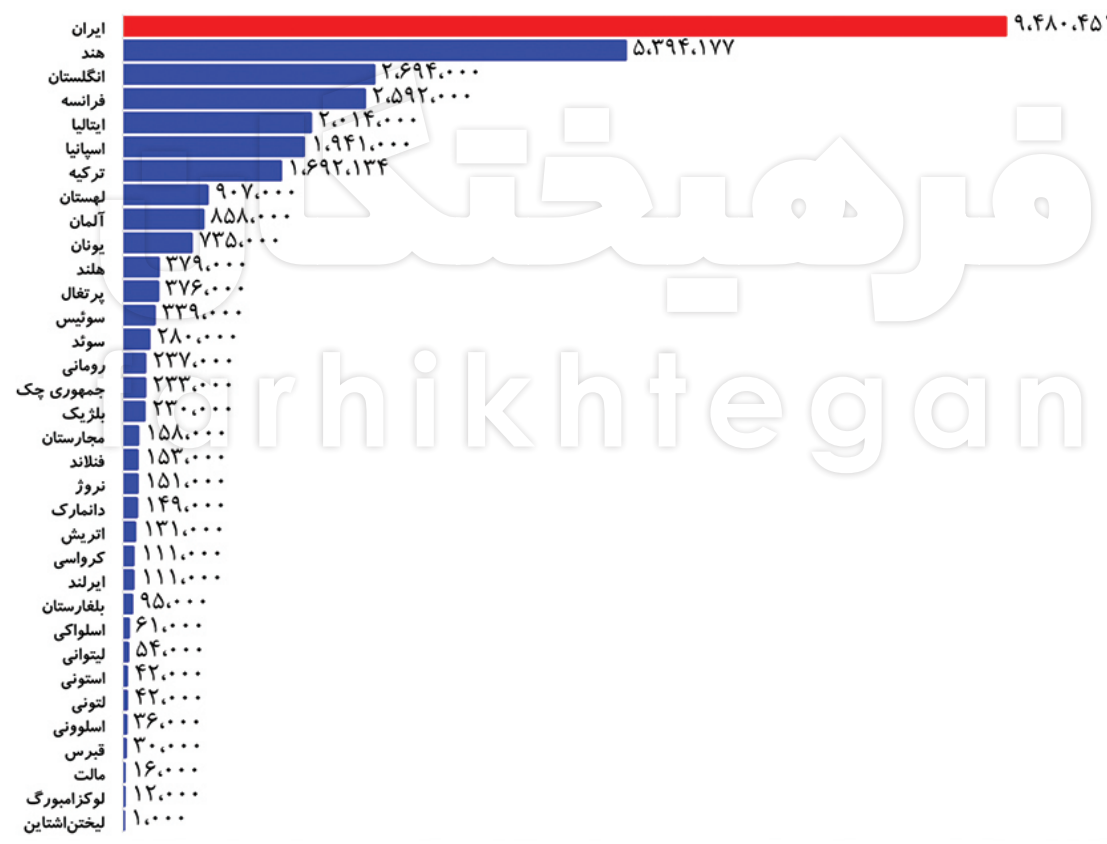
ایران اندازه ۲۵ کشور اروپایی دستگاه کارتخوان دارد

توسعه اقتصاد کارتخوان‌ها!

پراکنش تعداد دستگاه‌های pos در استان‌های مختلف کشور طی آذرماه سال ۱۳۹۹

مقایسه تعداد دستگاه‌های pos ایران با برخی کشورهای جهان در سال ۲۰۲۰

🔴 POSهای تهران از ترکیه و آلمان بیشتر است!

تصویر استانی تعداد دستگاه‌های POS نیز بسیار جالب توجه است. براساس آمارهای سیستم شاپرک در آذرماه سال جاری از مجموع ۹ میلیون و ۴۸۰ هزار و ۴۵۱ دستگاه POS موجود در کشور، استان تهران با یک میلیون و ۹۳۳ هزار دستگاه در رتبه اول، خراسان رضوی با ۷۲۷ هزار دستگاه در رتبه دوم، اصفهان با ۶۶۳ هزار دستگاه در رتبه سوم، فارس با ۵۸۹ هزار دستگاه در رتبه چهارم، خوزستان با ۴۹۵ هزار دستگاه در رتبه پنجم قرار دارند. مازندران، آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، البرز و گیلان نیز دیگر استان‌هایی هستند که به ترتیب در رتبه‌های ششم تا دهم جای گرفته و بیشترین تعداد دستگاه‌های POS را دارند. ایلام با ۶۸ هزار دستگاه، کهگیلویه و بویراحمد با ۷۵ هزار دستگاه و خراسان جنوبی با ۸۷ هزار دستگاه سه استانی هستند که به ترتیب کمترین تعداد دستگاه‌های POS را دارند. نکته جالب توجه این است که تعداد دستگاه‌های POS استان تهران دقیقاً با کل دستگاه‌های POS کشور اسپانیا برابری می‌کند و همچنین دستگاه‌های POS استان تهران در مقایسه با هر یک از ۲۸ کشور اروپایی که در بین آنها نام کشورهایی همچون ترکیه، لهستان، آلمان، یونان، هلند، پرتغال، سوئیس، سوئد، رومانی، جمهوری چک، بلژیک، مجارستان، فنلاند، نروژ، دانمارک، اتریش و کرواسی دیده می‌شود، بیشتر است.

🔴 ۲ میلیون واحد صنفی داریم

وجود تعداد زیاد دستگاه‌های POS در کشور در مقایسه با دیگر کشورها و ازجمله با کشورهای آلمان و ترکیه که جمعیت یکسانی با ایران دارند، مشخص شد. اما این سوال وجود دارد که تعداد دستگاه‌های POS آیا سختی‌تی با تعداد واحدهای صنفی دارند یا خیر؟ براساس آمارهایی که وزارت صمت اعلام کرده و در اظهارات سعید ممینی، رئیس اتاق اصناف (در تاریخ اول تیرماه ۹۸) اعلام شده، در ایران حدود ۳ میلیون واحد صنفی وجود دارد که از این تعداد، نزدیک به ۲۰ درصد از این واحدهای صنفی در حوزه تولید مشغول به کار هستند، حدود ۵۰ درصد واحدهای صنفی در حوزه توزیع فعال هستند و باقیی در دیگر زمینه‌ها فعالند. اگر تعداد فعالیت‌های نیازمند دستگاه‌های POS (همچون فعالیت‌های غیررسمی و فعالیت‌های رسمی در ادارات دولتی، بیمارستان‌ها و ...) را نیز به این تعداد اضافه کنیم، نیاز به این دستگاه‌ها بیش از ۴ میلیون نخواهد بود؛ عددی که با ۹/۵ میلیون دستگاه POS فاصله ۵ میلیونی دارد.